

Utsatt eksamen 1210

Oppgave 1 (teller 20%)

Forklar følgende begreper:

- a) Eksterne virkninger
- b) Markedets etterspørselskurve
- c) Samfunnsøkonomisk overskudd i et marked

Oppgave 2 (teller 40%)

En bedrift har monopol i et marked. Monopolet har en konstant kostnad per enhet som produseres, og i tillegg en fast kostnad.

- a) Monopolet ønsker størst mulig overskudd. Forklar ved hjelp av en figur hvordan monoopolet da vil fastsette pris og omsatt mengde, og vis på figuren hva som blir monoopolets overskudd.
- b) Forklar ved hjelp av figuren hva som ville være den samfunnsøkonomisk optimale produksjonen, hva det samfunnsøkonomiske overskuddet ville være for dette produksjonsnivået, og hva monoopolets overskudd ville være.
- c) Kan det være samfunnsøkonomisk lønnsomt å produsere i et marked selv om et privat monopol ikke kan drive med overskudd?

Oppgave 3 (teller 40%)

Norges klimamål er å redusere utslippene med minst 55 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå. «Grønn skattekommissjon» (NOU2015) anbefaler at man velger kostnadseffektive virkemidler for å nå målet, det vil si virkemidler som gjør at utslippene reduseres på billigste måte.

- a) Vurder følgende tre virkemidler ut fra dette kriteriet:
  - I. Direkte reguleringer av utslipp (uomsettelige kvoter)
  - II. Avgifter på utslipp
  - III. Omsettelige kvoter
- b) «Grønn skattekommissjon» anbefaler også at «forurensere skal betale» skal være et kriterium for valg av virkemiddel. Forklar i hvilken grad forurensere må betale for utslippet ved de tre virkemidlene.